

Karşı Tarafa Yükletilen Vekalet Ücreti Hakkında Yayımlanan 311 No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, mahkemelerde davayı kaybeden tarafa yükletilen vekalet ücretini ödeyenler tarafından %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu konuyla ilgili olarak 27 Mayıs 2020 tarihli Resmi Gazete'de 311 No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği yayımlanmıştır. Tebliğe göre;

Vekalet ücretinden gelir vergisi kesintisi yapacak kişiler

Mahkeme kararlarında davayı kaybeden tarafa yükletilen vekalet ücretleri doğrudan davayı kazanan tarafa ödenebileceği gibi, davayı kazanan tarafın avukatına veya bu avukata ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüklerine ödenebilir.

Davayı kaybeden taraf, doğrudan davayı kazanan tarafa vekalet ücreti ödemesi durumunda, bu ödeme üzerinden herhangi bir gelir vergisi kesintisi yapmayacaktır. Davayı kazanan taraf tahsil ettiği bu vekalet ücretini kendi avukatına ödediğinde, bu ödeme üzerinden %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapması gerekir. Şayet davayı kazanan tarafın avukatı, davayı kazanan tarafın ücretli bir çalışanı ise, işvereni tarafından avukata yapılacak vekalet ücreti bordroya dahil edilecek ve ücret hükümlerine göre gelir vergisi kesintisi yapılacaktır.

Öte yandan, davayı kaybeden tarafın sözkonusu vekalet ücretini davayı kazanan tarafın avukatına doğrudan ödemesi durumunda, bu ödeme üzerinden %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapması gerekmektedir. Aynı şekilde davayı kaybeden tarafın, vekalet ücretini karşı taraf avukatına ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüğüne yatırması durumunda da bu ödeme üzerinden %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapması gerekmektedir.

Özetle, %20 oranlı gelir vergisi kesintisi, vekalet ücretinin davayı kazanan avukata ödendiği aşamada, ödeyenler tarafından yapılmaktadır.

Vekalet ücretinin gerçek kişiler tarafından ödenmesi halinde, bu kişilerin gelir vergisi kesintisi yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Dolayısıyla, gerçek kişiler, davayı kazanan tarafa, icra-iflas müdürlüklerine veya karşı taraf avukatına gelir vergisi kesintisi yapmadan vekalet ücreti ödeyebilecektir. Gelir vergisi kesintisi yapma yükümlülüğü şirketlere, kamu kurumlarına, dernek-vakıflara ve defter tutan gerçek ve tüzel kişilere ait bir yükümlülüktür.

Vekalet ücretinden gelir vergisi kesintisi yapılmayacak durumlar

1. Avukat tarafından borçlu şahsa icra ve haciz işlemleri uygulanması sonucunda, hacze konu malların satılması veya kefil ve benzeri üçüncü şahıslardan tahsilat yapılması durumunda, avukat tarafından tahsil edilen vekalet ücretinden gelir vergisi kesintisi yapılmayacaktır. Bu durumda avukat, vekalet ücretini tahsil ettiği borçlu şahıs adına serbest meslek makbuzu düzenleyecek ancak makbuzda gelir vergisi kesintisini göstermeyecektir.

2. Mahkeme kararına karşı istinaf veya temyiz yoluna başvuran borçlunun ilamın icrasını durdurabilmek için gösterdiği teminatın, istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi

nedeniyle alacaklıya ve avukatına ödenmesi durumunda, avukatın tahsil ettiği vekalet ücretinden gelir vergisi kesintisi yapılmayacaktır. Bu durumda da avukat, vekalet ücretini tahsil ettiği borçlu şahıs adına serbest meslek makbuzu düzenleyecek ancak makbuzda gelir vergisi kesintisini göstermeyecektir.

Vekalet ücreti üzerinden gelir vergisi kesintisinin hesaplanması

Mahkeme kararlarında genellikle vekalet ücretinin KDV'siyle ilgili bir belirleme yapılmamaktadır. Bu nedenle hükmedilen vekalet ücretinin KDV dahil tutar olduğu kabul edilmelidir.

Gelir vergisi kesintisi hesaplanırken, mahkeme tarafından hükmedilen vekalet ücreti tutarı 1,18 sayısına (%8 KDV oranlı avukatlık hizmetlerinde 1,08 sayısı dikkate alınmalıdır) bölünerek KDV hariç vekalet ücreti tutarı hesaplanmalıdır. Hesaplanan KDV hariç vekalet ücreti tutarı aynı zamanda brüt vekalet ücretine eşittir. Gelir vergisi kesintisi, KDV hariç vekalet ücret tutarının %20'si oranında hesaplanarak vergi dairesine yatırılmalıdır. Dolayısıyla karşı taraf avukatına veya icra ve iflas müdürlüklerine vekalet ücreti ödeneceği zaman, bu şekilde hesaplanan gelir vergisi kesintisinin mahkemece takdir edilen vekalet ücretinden düşülerek kalan tutar ödenmelidir.

Hesaplanan gelir vergisi kesintisi, karşı taraf avukatına veya icra ve iflas müdürlüklerine ödenmenin yapıldığı ayı izleyen ayı 27'nci gününe kadar muhtasar beyanname ile beyan edilmeli ve aynı süre içinde vergi dairesine ödenmelidir.

Tahsil edilen vekalet ücreti karşılığında serbest meslek makbuzunun düzenlenmesi

Vekalet ücretini tahsil eden avukatın, kendisine ödeme yapan davayı kaybeden taraf adına serbest meslek makbuzu düzenlemesi gerekmektedir. Vekalet ücretinin icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla davayı kaybeden taraftan tahsil edilmesi durumunda da, tahsilatı yapan avukatın davayı kaybeden taraf adına serbest meslek makbuzu düzenlemesi gerekmektedir. Ancak, serbest meslek makbuzunun bir nüshasının icra ve iflas müdürlüklerine verme zorunluluğu yoktur.

Vekalet ücretinin davayı kaybeden tarafından davayı kazanan tarafa ödenmesi durumunda, davayı kazanan taraf davayı kaybeden adına fatura düzenlemelidir. Davayı kazanan taraf defter tutan bir vergi mükellefi değilse, tahsil ettiği bu vekalet ücreti için herhangi bir belge düzenlemesine gerek yoktur. Davayı kazanan taraf tahsil ettiği bu vekalet ücretini kendi avukatına ödemesi durumunda, avukat, davayı kazanan müvekkili adına serbest meslek makbuzu düzenleyecektir. Şayet davayı kazanan taraf tahsil ettiği bu vekalet ücretini kendi ücretli çalışanı olan avukatına öderse, ücretli çalışan avukat serbest meslek makbuzu düzenlemeyecek, ödenen vekalet ücreti avukatın bordrosuna dahil edilerek, ücret hükümlerine göre vergilendirilecektir.

Selman Koç

Cerrahoğlu Avukatlık Bürosu